

SEMINARSKI RAD

Stavovi

Stavovi

Sažetak

Stavovi se formiraju putem iskustva u cjeloživotnom procesu socijalizacije, bilo u neposrednom kontaktu s objektom stava, bilo posredno u interakciji sa socijalnom okolinom. Možemo ih odrediti na temelju njihovih osobina, komponenti i međusobnih razlika. Osim toga postoji i velik broj izgrađenih teorija stavova od kojih su teorija balansa i teorija kognitivne disonance najpoznatije i najutjecajnije. Pri ispitivanju stavova mogu se koristiti tri grupe tehnika: direktne tehnike, skale za mjerenje stavova i indirektne tehnike. Najboljim postupkom za ispitivanje stavova smatra se upraba skala za mjerenje stavova (najčešće su to Thurstoneova, Likertova i Bogardusova skala). Ključne riječi: stavovi, komponente stavova, teorije stavova, ponašanje, Thurstoneova, Likertova, Bogardusova skala

Uvod

Čovjek živi u složenom socijalnom svijetu, okružen različitim ljudima i izložen mnoštvu raznih utjecaja. I kroz taj proces oblikuje se njegova osobnost. Cijeli taj "paket" vjerovanja, doživljavanja i ponašanja ostaje prisutan i u pripravnom stanju kad god je pojedinac suočen s određenim objektom. Drugim riječima, njegov stav prema tom objektu je formiran.

No, svijet se oko nas mijenja i svi smo mi, na svoj način, osjetljivi na te promjene. Boreći se da idemo ukorak s tim svijetom i boreći se da što lakše podnesemo te brojne i nagle promjene, mi mijenjamo svoje stavove.

1. Definicija, osobine, komponente, dimenzije i funkcije stavova

Danas se najcjelovitijom smatra Allportova definicija stava koja kaže da je stav trajna mentalna, odnosno neuralna spremnost stečena na osnovu iskustva koja vrši direktivni ili dinamički utjecaj na reagiranje pojedinca na objekte i situacije s kojima dolazi u dodir (Supek, 1968.).

Ova definicija upućuje na sljedeće osobine stava. Jednom formiran stav je relativno stabilan i nepromjenjiv u vremenu. Strukturu stava čine: kognitivni elementi (percepcija objekta stava, saznanja o objektu stava, vrednovanje objekta stava) i emocionalni elementi sa pripadajućim fiziološkim procesima (pozitivne ili negativne emocije prema objektu stava kada se objekt stava doživljava kao ugodan i privlačan ili neugodan i odbojan). Stavovi pojedinca postoje kao dispozicija za ponašanje koja se može aktualizirati u određenoj situaciji. Oni "spavaju" dok pojedinac djeluje automatski. Takav način funkcioniranja je adaptivan jer oslobađa čovjekove kognitivne i tjelesne kapacitete od stalnih napora. U novim situacijama je ponašanje manje automatsko - tamo gdje nema poznatog "scenarija", pojedinac se poziva na svoje stavove prije nego što djeluje. Stavovi se formiraju putem iskustva u cjeloživotnom procesu socijalizacije, bilo u neposrednom kontaktu s objektom stava, bilo posredno u interakciji sa socijalnom okolinom. Objekti stava mogu biti pojedinci ili socijalne grupe (npr. stav prema nekoj etničkoj zajednici), socijalne pojave (npr. stav prema smrtnoj kazni), događaji (npr. stav

prema spuštanju ispitnog vozila na Mars), fizički predmeti (npr. stav prema novom modelu automobila), apstraktni pojmovi (npr. stav prema slobodi).

Stav predstavlja integraciju tri komponente. Afektivna (emocionalna) komponenta sadrži pozitivan ili negativan emocionalni odnos prema objektu stava. Emocionalna zasićenost daje stavu naglašenu snagu i stabilnost. Bihevioralna (konaktivna, akciona) komponenta odnosi se na namjere i spremnost na akciju prema objektu stava, bilo da ga se podrži, pomogne ili zaštiti ili da ga se izbjegava, onemogućiti ili napadne. Kognitivna komponenta odnosi se na objektivna znanja ili subjektivna uvjerenja o objektu stava.

Značaj stava u životu pojedinca potvrđuju njegove mnogobrojne funkcije. Prije svega, stavovi utječu na percepciju, učenje i pamćenje. Brže i lakše se uče i duže i bolje se pamte sadržaji koji su u skladu sa stavovima. Isto se tako pod utjecajem stava javlja selektivna percepcija, što znači da se češće i brže percipira ono što je u skladu s formiranim stavom od onoga što je s njim u suprotnosti.

I postizanje ciljeva je pod utjecajem stavova. Zbog toga se formiraju i održavaju takvi stavovi koji su instrumentalni za zadovoljavanje različitih potreba uključujući i socijalne potrebe kao što su prihvaćenost u grupi, osiguranje grupne podrške i socijalni prestiž.

Stav može biti i u funkciji obrambene zaštite ličnosti. Npr. negativan stav prema nekoj osobi ili grupi služi očuvanju ili povećanju samopoštovanja.

Stavovi, iako prema istim objektima, nisu jednaki kod svih koji ih imaju. Oni se mogu razlikovati s obzirom na valenciju, složenost, ekstremnost, usklađenost, dosljednost, snagu i otvorenost stava. O razlikama između stavova prema istom objektu govorimo kao o dimenzijama stava.

Valencija stava označava je li odnos prema objektu, prema kojem imamo stav, pozitivan ili negativan.

Složenost stava označava količinu i vrstu saznanja, emocija i tendencija k akciji uključenih u stav. Svaka od komponenata može biti više ili manje složena.

Ekstremnost stava odnosi se na stupanj pozitivnosti ili negativnosti stava. Stavovi mogu biti od ekstremno negativnih preko umjereno negativnih, neutralnih, umjereno pozitivnih pa sve do ekstremno pozitivnih.

O usklađenosti stava govorimo kada su ove tri komponente, koje čine stav, iste valencije. Veća je usklađenost kod stavova koji su ekstremno pozitivni ili negativni.

Dosljednost se stava očituje u tome u kojoj se mjeri stavovi primjenjuju na sve slučajeve gdje ih je moguće primijeniti. Snaga stava se manifestira u otpornosti stava prema mijenjanju.

Otvorenost ili izrazitost stava se očituje u spremnosti da se stav manifestira. Neki pojedinci stavove spremno i otvoreno ispoljavaju, a drugi, iako stavovi kod njih nisu manje snažni, ipak ih ne pokazuju i ne iznose.

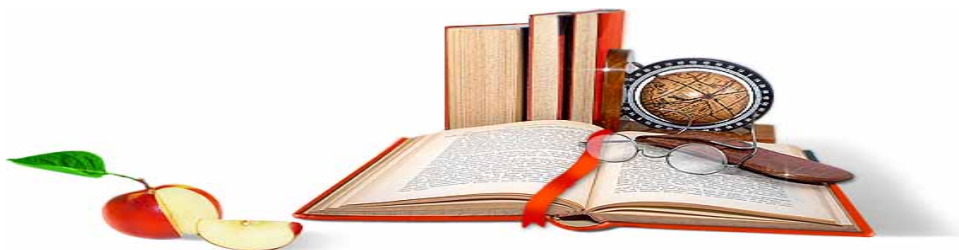
Sve su ove spomenute dimenzije prisutne kod svih stavova, ali mogu biti izražene u većem ili manjem stupnju.

2. Teorije stavova

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com